

DEKLARACJA ŚWIADOMOŚCI RYZYKA INWESTYCYJNEGO W ZAKRESIE OPCJI

z dnia 29 czerwca 2026 r.

**Znajdziesz ten dokument w wersji dostępnej cyfrowo w sekcji Dokumentacja –
Dostępność na stronie XTB.**

1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

- 1.1. Celem niniejszej Deklaracji świadomości ryzyka inwestycyjnego w zakresie Opcji (zwanej dalej „**Deklaracją**”) jest poinformowanie Klienta o najważniejszych, jednak nie wszystkich, ryzykach związanych z obrotem na rynku pozagiełdowym (over-the-counter – Rynku OTC).
- 1.2. Poszczególne rodzaje ryzyk opisanych w Deklaracji dotyczą zarówno klientów detalicznych (w tym doświadczonych), jak i profesjonalnych oraz uprawnionych kontrahentów.
- 1.3. Deklaracja stanowi integralną część Regulaminu świadczenia usług wykonywania zleceń nabycia lub zbycia praw majątkowych i papierów wartościowych, prowadzenia rachunków papierów wartościowych i praw majątkowych i rachunków pieniężnych przez XTB S.A. („**Warunki Ogólne**”). Pisane dużą literą terminy stosowane w Deklaracji mają znaczenie nadane im w Warunkach Ogólnych.

2. ELEMENTY RYZYKA DOTYCZĄCE INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH RYNKU OTC

- 2.1. Obrót Opcjami wiąże się ze szczególnym ryzykiem rynkowym dotyczącym Instrumentów Bazowych, takich jak: papiery wartościowe, indeksy giełdowe lub ceny innych Instrumentów Bazowych. Wynika to z faktu, że wartość Opcji oparta jest na wymienionych elementach.
- 2.2. Ryzyko rynkowe dotyczące konkretnych Instrumentów Bazowych wiąże się w szczególności ze zmianami politycznymi, zmianami w polityce gospodarczej oraz z innymi czynnikami, które mogą znacząco i trwale

wpływać na warunki i zasady obrotu poszczególnymi Instrumentami Bazowymi oraz ich wycenę.

3. RYZYKA DOTYCZĄCE OPCJI

Opcja to pochodny instrument finansowy, który reprezentuje kontrakt pomiędzy dwiema stronami – nabywcą opcji oraz jej wystawcą. Nabywca opcji zyskuje prawo do kupna (tzw. *call*) lub sprzedaży (tzw. *put*) określonego aktywa bazowego po określonej cenie, w określonym terminie lub do jego upływu. Takimi aktywami mogą być OMI, kurs walutowy, towary lub indeksy. Wystawca z kolei otrzymuje określoną kwotę, tzw. premię, którą płaci nabywca. Premia stanowi zazwyczaj określony ułamek wartości aktywa bazowego. Wystawcą opcji znajdujących się w naszej ofercie jest XTB.

Wykonanie opcji polega na skorzystaniu z prawa, jakie daje opcja. Nabywca ma możliwość wykonania tego prawa, ale nie jest do tego zobowiązany – może również poczekać, aż opcja wygaśnie. Jeśli jednak zdecyduje się ją wykonać, wystawca opcji ma obowiązek zrealizować jego żądanie..

Jeżeli nabywca nie wykona prawa z opcji, opcja wygasa z końcem jej okresu obowiązywania. Należy przy tym pamiętać, że data wygaśnięcia opcji oraz ostatni dzień, w którym można zawrzeć transakcję na kontrakcie, mogą nie być tożsame.

Oprócz podstawowego podziału na opcje kupna (*call*) i sprzedaży (*put*), istnieją także inne sposoby ich klasyfikacji. Jednym z nich jest podział na opcje europejskie oraz opcje amerykańskie. Opcje europejskie mogą zostać wykonane wyłącznie w dniu ich wygaśnięcia, natomiast opcje amerykańskie mogą zostać wykonane w dowolnym momencie od dnia ich nabycia, do dnia wygaśnięcia. Innym sposobem rozróżnienia opcji jest sposób ich rozliczenia. Może ono nastąpić poprzez dostarczenie aktywa bazowego (tzw. rozliczenie rzeczywiste) lub ekwiwalentu pieniężnego (tzw. rozliczenie finansowe). Wszystkie wystawiane przez XTB opcje rozliczane są finansowo; dzięki temu zarówno nabywca opcji sprzedaży, jak i wystawca opcji kupna nie muszą dostarczać aktywa bazowego.

Pozycję w opcjach można zamknąć w każdej chwili, zawierając przeciwną.

Jeśli dokonujesz transakcji na opcjach, inwestujesz w pochodny instrument finansowy opierający się o ceny OMI lub indeksów. Tym samym nie dokonujesz transakcji na instrumencie bazowym, który jest podstawą do kwotowania pochodnego instrumentu finansowego. Dzięki wykorzystywanej dźwigni finansowej (ang. *leverage*), opcja umożliwia Ci zawieranie transakcji opiewających na znaczne kwoty przy zaangażowaniu stosunkowo niewielkich środków pieniężnych.

3.1. **Przykład dotyczący inwestycji w opcje (nabycie opcji)**

Aby rozpocząć inwestycję, jeśli Inwestor ma zamiar nabyć opcję/prawo, to wystarczy zainwestować kapitał w wysokości premii opcyjnej w dniu zawarcia transakcji (czyli cena ask), która stanowi np. 5% wartości nominalnej opcji. W takim wypadku Inwestor nabywa prawo do zawarcia w przyszłości transakcji, której wartość jest 20-krotnie wyższa niż wydatkowana premia opcji. Wydana premia opcyjna w trakcie zawarcia transakcji jest maksymalną stratą jaką może ponieść nabywca opcji.

Nabywamy (kupno *call*) 1 opcję kupna z ceną wykonania 100 USD (przy bieżącej cenie akcji 98 USD) w zamian za płatność premii w wysokości 400 USD (jednostkowa wysokość premii 4 USD). W przypadku tego instrumentu finansowego mnożnik wynosi 100 (1 kontrakt opcyjny opiewa na 100 sztuk akcji), więc nominalna wartość kontraktu opcyjnego to 10 000 USD. Premia zapłacona wynosi 4% wartości nominalnej kontraktu.

Scenariusz pozytywny

Wzrost kursu o 1% z 98 USD do 98,98 USD może spowodować wzrost wartości opcji z początkowych 4 USD do np. 4,4 USD przynosząc niezrealizowany zysk w wysokości 40 USD: $(4,4 - 4,00) \times 100 \text{ USD} = 40 \text{ USD}$.

Scenariusz negatywny

Spadek ceny akcji o 1% z 98 USD do 97.02 USD może spowodować niezrealizowaną stratę np. w wysokości 50 USD: $(3,5 - 4,00) \times 100 = -50 \text{ USD}$.

Istotnym elementem inwestycji w opcje jest, aby inwestor był świadomy, że zależność zmiany wartości opcji na zmiany ceny instrumentu bazowego, nie jest stała w czasie. Zależność ta ulega zmianie wraz ze zbliżaniem się terminu wygaśnięcia. Co więcej, opcje z różnymi terminami

wygaśnięcia będą odmiennie reagowały (tzn. zmieniały swoją wartość) w odpowiedzi na zmianę ceny instrumenty bazowego. Idąc dalej, opcje z różnymi kursami realizacji będą odmiennie reagowały (tzn. zmieniały swoją wartość) w odpowiedzi na zmianę ceny instrumenty bazowego.

Jedną z technik uchwycenia tej niestabilnej zależności jest analiza współczynników wrażliwości np. delta i gamma.

Opcje mogą być nieodpowiednie dla inwestora długoterminowego ze względu na potencjalne znaczne wahania wartości spowodowane wykorzystaniem dźwigni finansowej.

Abyś mógł lepiej poznać pochodny instrument finansowy, jakim są opcje, zalecamy założenie rachunku demo przed otwarciem rachunku rzeczywistego.

3.2. Ryzyko dźwigni finansowej

Opcje są instrumentami, które wykorzystują mechanizm dźwigni finansowej. Wartość nominalna Transakcji znacznie przewyższa wartość premii (w przypadku nabywcy opcji), co oznacza, że nawet niewielkie zmiany cen Instrumentu Bazowego mogą znacząco wpływać na Saldo Rachunku Klienta.

Ze względu na efekt dźwigni finansowej i szybkość, z jaką można odnieść zysk lub ponieść stratę, ważne jest, abyś zawsze dokładnie monitorował swoje Otwarte Pozycje i nie inwestował pieniędzy, na których stratę nie możesz sobie pozwolić.

3.3. Ryzyko zmienności cen oraz ryzyko płynności

Inwestując w Opcje, ponosisz ryzyko rynkowe wynikające ze wahanja ceny instrumentu bazowego, zmiany tempa tych zmian, zmian poziomów stóp procentowych, negatywnego wpływu na cenę instrumentu bazowego oraz opcji faktu wypłaty dywidendy, zmiany stopy dywidendy, zmian poziomu kursu walutowego.

Szczególnym rodzajem ryzyka jest występowanie tzw. luk cenowych. Oznacza to, że cena rynkowa instrumentu bazowego rośnie lub spada w taki sposób, że pomiędzy kolejnymi cenami nie występują wartości pośrednie. Doprowadza to do skokowej zmiany wartości opcji. Do dużych skoków cen

opcji może przyczynić się także istotna zmiana wysokości zmienności, stopy procentowej czy zmiana stopy dywidendy, jak i zmniejszenie płynności obrotu na danym kontrakcie opcyjnym.

Największa płynność koncentruje się dla tych kontraktów opcyjnych, których kurs wykonania znajduje się w pobliżu bieżącej ceny instrumentu bazowego. Na skutek wahań poziomu ceny instrumentu bazowego możesz stać przed problemem drastycznego zmniejszenia się płynności rynku posiadanych kontraktów. W związku z tym, jesteś narażony na ryzyko zmiany płynności, które polega na tym, że możesz ponieść stratę w przypadku zamknięcia pozycji.

3.4. **Ryzyko Instrumentu Bazowego**

Ryzyko makroekonomiczne - ważne wydarzenia ekonomiczne, takie jak zmiany w polityce gospodarczej czy publikacja istotnych danych ekonomicznych, mogą sprawić, że cena Instrumentu Bazowego będzie charakteryzować się zwiększoną zmiennością.

Handel Instrumentem Bazowym może zostać czasowo zawieszony lub instrument może zostać całkowicie wycofany z rynku.

Ryzyka związane z akcjami i ETF jako Instrumentem Bazowym:

- a) Ryzyko rynkowe – ceny Instrumentu Bazowego mogą ulegać wahaniom w wyniku ogólnej sytuacji na rynku, co wpływa na wartość inwestycji.
- b) Ryzyko spółki (specyficzne) – wyniki finansowe, decyzje zarządu lub problemy operacyjne konkretnej spółki mogą wpływać na cenę jej akcji.
- c) Ryzyko płynności – możliwość ograniczonej liczby kupujących lub sprzedających może utrudnić zawarcie transakcji po oczekiwanej cenie.
- d) Ryzyko polityczne i regulacyjne – zmiany przepisów prawa, polityki gospodarczej lub regulacji mogą wpływać na działalność spółek i ich wyceny.
- e) Ryzyko makroekonomiczne – czynniki takie jak inflacja, stopy procentowe czy tempo wzrostu gospodarczego mogą wpływać na ceny akcji.
- f) Ryzyko walutowe – w przypadku spółek działających międzynarodowo zmiany kursów walut mogą wpływać na ich wyniki i wycenę.

- g) Ryzyko zdarzeń korporacyjnych – zdarzenia takie jak emisje nowych akcji, wypłata dywidendy, fuzje czy przejęcia mogą wpływać na cenę akcji.
- h) Ryzyko informacji – brak dostępu do pełnych lub aktualnych informacji o spółce może prowadzić do podejmowania nieoptymalnych decyzji inwestycyjnych

Ryzyka związane z walutami jako Instrumentem Bazowym:

- a) Ryzyko związane ze zmianą polityki pieniężnej prowadzonej przez Bank Centralny.
- b) Ryzyko prawne - zmiany w przepisach prawa mogą bezpośrednio lub pośrednio wpływać na sytuację gospodarczą, co może wpływać na kursy walut.

Ryzyka związane z indeksami giełdowymi jako Instrumentem Bazowym, w tym dla kontraktów futures na indeksy giełdowe:

- a) Ryzyko zmiany składu portfela - jeśli skład indeksu giełdowego się zmieni, może to wpłynąć na jego cenę, a tym samym na wartość Twojej inwestycji.
- b) Ryzyko składników portfela - każdy instrument finansowy wchodzący w skład indeksu giełdowego niesie ze sobą własne ryzyko, które może wpłynąć na poziom indeksu.
- c) Ryzyko polityczne - zmiany w przepisach prawa mogą bezpośrednio lub pośrednio wpływać na sytuację ekonomiczną firm wchodzących w skład indeksu, co może wpłynąć na jego wartość.

Ryzyka związane z towarami jako Instrumentem Bazowym:

- a) Ryzyko rozliczenia towaru – ryzyko wynikające z nierozliczenia transakcji zgodnie w kontraktem terminowym,
- b) Ryzyko polityczne i regulacyjne - decyzje polityczne i zmiany przepisów mogą wpływać na cenę towaru,
- c) Ryzyko dodatkowych kosztów transakcyjnych - koszty transportu mogą wzrosnąć wpływając na cenę,

d) Ryzyko pogodowe - zmiany warunków atmosferycznych mogą wpłynąć na cenę towaru.

3.5. **Ryzyko kontrahenta**

Biorąc pod uwagę, że XTB jest miejscem wykonania Zlecenia jako druga strona Transakcji, jesteś narażony dodatkowo na ryzyko kredytowe kontrahenta. Oznacza to, że możemy nie wykonać całości lub części zobowiązania wynikającego z Transakcji (przed ostatecznym rozliczeniem przepływów środków pieniężnych związanych z tą Transakcją). Na Twój wniosek przedstawimy dodatkowe informacje na temat konsekwencji takiego sposobu wykonywania Zleceń.

3.6. **Ryzyko podatkowe**

Przepisy podatkowe macierzystego państwa Klienta mogą wpływać na rzeczywście wypłacony zysk.

Nie świadczymy usług doradztwa podatkowego.

3.7. **Ryzyko kursowe i transakcyjne**

Transakcje zawierane przez klientów przeliczane są w czasie rzeczywistym na walutę rachunku Klienta. Niekorzystna zmiana kursu rynkowego może negatywnie wpłynąć na wynik transakcji.

W przypadku opcji oferujemy wyłącznie zlecenia market (rynkowe). Zlecenia market są wykonywane po najlepszej dla Klienta możliwej cenie rynkowej. W wyjątkowych przypadkach zlecenie market również może zostać odrzucone (np. brak środków na rachunku, przekroczenie maksymalnej ekspozycji na rachunku, błędna cena). Zlecenia market mogą zostać wykonane po cenie różniącej się od ceny w momencie składania zlecenia.

3.8. **Ryzyko luki cenowej**

Luka cenowa występuje, gdy rynek notowań instrumentu bazowego opcji otwiera się po cenie znacząco innej od ceny zamknięcia tego rynku w poprzednim dniu notowań.

3.9. **Ryzyko polityczno-prawne**

Nieoczekiwane zdarzenia polityczno-prawne mogą materialnie wpływać na kursy notowań instrumentów bazowych opcji, co może obniżać płynność, uniemożliwiać zawieranie transakcji czy powodować luki cenowe.

4. **WARUNKI I ZASADY PROWADZENIA RACHUNKU**

- 4.1. Przed podpisaniem Umowy powinienś zapoznać się z wszystkimi kosztami i opłatami związanymi z realizacją Umowy i zaakceptować je. Dotyczy to w szczególności kosztów prowadzenia i utrzymania rachunków, kosztów i prowizji związanych z zawieraniem Transakcji oraz wszelkich innych opłat i prowizji, które pobieramy zgodnie z Umową. Świadczenie usług na poszczególnych rynkach może wiązać się z dodatkowymi kosztami i podatkami. Koszty te ponosi Klient i może opłacać je za pośrednictwem XTB.
- 4.2. Transakcja lub Zlecenie złożone przez Klienta na Opcjach może wymagać zawarcia przez nas transakcji zabezpieczającej na Instrumencie Bazowym na jednej Giełdzie Bazowej lub wielu giełdach, u jednego lub wielu Partnerów. Dlatego w przypadkach takich Zleceń lub Transakcji możemy, na podstawie Umowy, wykorzystać środki stanowiące Wartość Nominalną lub Depozytu zabezpieczającego zgromadzone na Twoim Rachunku na własny rachunek. W tym celu mamy prawo przenieść te środki na nasz rachunek korporacyjny i przekazać je Partnerowi. Wynika to z konieczności wniesienia zabezpieczenia, którego wymaga złożenie zlecenia lub zawarcie transakcji na Giełdzie Bazowej lub z Partnerem. Środki te nadal będą wykazane jako Saldo na Rachunku Klienta.

5. **INNE WAŻNE INFORMACJE**

- 5.1. O ile nie określono inaczej, nie współpracujemy z żadnymi jednostkami. Dotyczy to osób fizycznych i jednostek organizacyjnych, działających na rachunek XTB lub własny, które bezpośrednio lub pośrednio świadczą usługi pośrednictwa, takie jak: doradztwo inwestycyjne, zarządzanie portfelem lub innego rodzaju podobne usługi.
- 5.2. Nie upoważniamy żadnej jednostki ani osoby do przyjmowania depozytów gotówkowych ani innych aktywów od Klienta w naszym imieniu. Zawsze powinienś deponować środki konieczne do zawarcia Transakcji wyłącznie na Rachunku Pieniężnym określonym zgodnie z postanowieniami Umowy.

- 5.3. Zawsze powinieneś skontaktować się z nami, jeśli masz jakiegokolwiek wątpliwości odnośnie do współpracy z osobami lub jednostkami określonymi powyżej.
- 5.4. O ile nie określono inaczej, zawierasz Transakcje bezpośrednio z nami i nie możesz występować w charakterze agenta lub pełnomocnika innej osoby. Nie możesz upoważnić żadnej osoby do zawierania Transakcji w swoim imieniu, chyba że wyrazimy na to zgodę.
- 5.5. O ile wyraźnie nie określono inaczej, wszelkie Zlecenia, które u nas składasz, uważamy za Twoje niezależne decyzje inwestycyjne. Powinieneś zawsze podejmować decyzje inwestycyjne według swojej własnej oceny. Nie świadczymy usług doradztwa inwestycyjnego.

6. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 6.1. Przed podpisaniem Umowy, powinieneś dokładnie rozważyć, czy Opcje są dla Ciebie odpowiednie. Powinieneś przy tym uwzględnić swoją wiedzę i doświadczenie w zakresie inwestowania, zasoby finansowe, dostęp do koniecznych technologii oraz inne istotne czynniki.
- 6.2. Akceptując Deklarację, oświadczasz, że jesteś świadomy ryzyk inwestycyjnych i konsekwencji finansowych związanych z obrotem Opcjami. Ryzyka te są szczególnie związane z faktem, że cena Opcji może zależeć od ceny papierów wartościowych, kursów wymiany, cen surowców, towarów, wskaźników giełdowych lub cen innych Instrumentów Bazowych.
- 6.3. Oświadczasz, że jesteś w pełni świadomy możliwości poniesienia wysokich strat, nawet przy niewielkiej zmianie ceny Instrumentu Bazowego. Ryzyko strat jest ściśle związane z użyciem dużej dźwigni finansowej w ramach inwestowania w Opcje będące derywatami.
- 6.4. Oświadczasz, że jesteś w pełni świadomy konieczności podjęcia ryzyka strat. Bez niego niemożliwe jest osiągnięcie zysku z Transakcji na Opcje.
- 6.5. Oświadczasz, że Twoja sytuacja finansowa jest stabilna i umożliwia inwestowanie w Opcje.
- 6.6. Jakiegokolwiek gwarancje dotyczące osiągnięcia zysku z opcji są nieprawdziwe.

6.7. Zwalniasz XTB z odpowiedzialności za wszelkie straty poniesione przez Ciebie w efekcie dokonanych, według Twoich instrukcji, Transakcji na Opcjach. Ponad wszelką wątpliwość zawarcie Transakcji należy uważać za niezależną decyzję Klienta.